

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 12.9.2023
COM(2023) 535 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Hjælpepakke for SMV'er

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Hjælpepakke for SMV'er

1 Små virksomheder

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er centrale for Europas økonomiske og sociale struktur. De 24 mio. europæiske SMV'er udgør 99 % af alle virksomheder i EU, tegner sig for to tredjedele af arbejdspladserne i den private sektor i EU¹ og er dybt forankret i lokalsamfundene, navnlig i landdistrikterne². De tegner sig for mere end halvdelen af værditilvæksten i EU's ikkefinansielle erhvervssektor og er Europas grobund for innovation³, mangfoldighed og ligestilling⁴. SMV'er er afgørende for Europas grønne og digitale omstilling⁵ og dets velstand på lang sigt.

SMV'er har som sådan været en konstant del af Kommissionens politik, og dette gælder så meget desto mere siden lanceringen af SMV-strategien fra 2020⁶. Under den igangværende flerårige finansielle ramme (2021-2027) og inden for rammerne af NextGenerationEU⁷ forventer Kommissionen, at der stilles mere end 200 mia. EUR til rådighed for SMV'er under dens forskellige finansieringsprogrammer. I en periode med flere på hinanden følgende kriser har SMV'ernes vedvarende genopretning og modstandsdygtighed været en nøgleprioritet. Genopretnings- og resiliensfaciliteten⁸ yder op til 45 mia. EUR i hidtil uset støtte til SMV'er⁹ samt i alt 65 mia. EUR under samhørighedspolitikens fonde¹⁰. SMV'er var også de primære støttemodtagere under det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE), der har til formål at beskytte arbejdspladser og indkomster, der er berørt af coronaviruspandemien. Desuden har SMV'ernes interesser været i centrum for Kommissionens midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte¹¹, som giver

¹ SME Performance Review 2023, https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/sme-performance-review_en.

² Flash Eurobarometer 486, SMEs, start-ups, scale-ups and entrepreneurship, september 2020, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2244>.

³ Productivity in SMEs and large firms, OECD, 2021, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/54337c24-en/index.html?itemId=/content/component/54337c24-en>.

⁴ Flash Eurobarometer 486, SMEs, start-ups, scale-ups and entrepreneurship, september 2020, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2244>.

⁵ Omkring 89 % af SMV'erne træffer allerede foranstaltninger for at blive mere ressourceeffektive, Flash Eurobarometer 498, marts 2022, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2287>.

⁶ COM(2020) 103 final.

⁷ COM(2021) 250 final.

⁸ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/smart.html.

⁹ Resultattavlen for genopretnings- og resiliensfaciliteten, søjletagningsmetode, "Støtte til SMV'er" som primært eller sekundært politikområde.

¹⁰ Dette omfatter 43 mia. EUR under den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og i alt 22 mia. EUR under samhørighedspolitikens investeringsinitiativer som reaktion på coronaviruset og REACT-EU.

¹¹ De midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte i forbindelse med covid-19, Kommissionens midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands angreb på Ukraine, de ændrede generelle gruppefritagelsesregler (Kommissionens forordning (EU) 2023/1315), den

medlemsstaterne mulighed for at yde den nødvendige støtte til virksomheder i nød, samtidig med at der sikres ligebehandling, og urimelige konkurrencefordrejninger, der vil underminere det indre marked, begrænses.

En række tiltag har hjulpet europæiske SMV'er med at udnytte de nye markedsmuligheder, som den grønne og den digitale omstilling og det tværsektorielle og grænseoverskridende samarbejde giver. Fra udrulning af 150 digitale innovationsknudepunkter på hele kontinentet til udrulning af et netværk af bæredygtighedsrådgivere for SMV'er¹², fra iværksættelse af omstillingsforløb for Europas industrielle økosystemer¹³ til reform af elmarkedets udformning¹⁴, fra at hjælpe SMV'er med at få adgang til data på rimelige vilkår¹⁵ til mobilisering af risikovillig kapital til nystartede virksomheder og SMV'er på strategiske områder såsom rummet¹⁶, og fra styrkelse af internationalisering¹⁷ og handel¹⁸, forbedring af forretningsmulighederne gennem Global Gateway¹⁹ til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder²⁰: Kommissionen har haft SMV'ernes behov i tankerne i sit arbejde.

Ikke desto mindre står SMV'erne over for stor usikkerhed, forsyningsbegrænsninger, mangel på arbejdskraft og ikke altid fair konkurrence. Volatilitet og uforudsigelighed i den nuværende økonomiske situation har gjort det vanskeligere for SMV'er at drive forretning. Gennem dele af 2021 og 2022 oplevede de vanskeligheder med at ansætte nyt personale for at imødekomme et kraftigt opsving i efterspørgslen. Desuden stod de over for højere energiomkostninger som følge af den russiske angrebskrig mod Ukraine, mens de hastigt stigende råvarepriser har lagt endnu større pres på små virksomheder. De stigende rentesatser har også gjort SMV'ernes adgang til finansiering mere besværlig.

Denne modvind vil sandsynligvis vare ved. Det er af afgørende betydning, at EU og medlemsstaterne fortsætter med at støtte SMV'erne utrætteligt, hjælper dem med at konsolidere deres genopretning og udnytte deres fulde potentiale, således at de alle — fra hjørnebutikken og det familiedrevne hotel til nystartede teknologivirksomheder — fortsat kan bidrage til Europas velstand på lang sigt.

foreslåede revision af forordningen om de minimis-støtte, https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2022-de-minimis_en.

¹² I Enterprise Europe-netværket.

¹³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_en.

¹⁴ COM(2023) 148 final. Forslaget vil gøre det muligt for medlemsstaterne at anvende priskontrol over for SMV'er og forbrugere under energikriser.

¹⁵ COM(2022) 68 final.

¹⁶ CASSINI-investeringsfaciliteten tilfører næsten 700 mio. EUR i venturekapitalfonde, der investerer i rummet, og mobiliserer mindst 1,5 mia. EUR i risikovillig kapital til nystartede virksomheder og SMV'er.

¹⁷ SMV'er nyder også godt af 1 mia. EUR i finansiering under programmet for det indre marked, som er øremærket til at støtte styrkelsen af SMV'ernes konkurrenceevne og deres internationalisering og kanalisere støtte til SMV'er via SMV-formidlere, f.eks. gennem Enterprise Europe-netværket og Euroclusters, med støtte fra den europæiske platform for klyngesamarbejde.

¹⁸ Alle nye EU-handelsaftaler indeholder særlige kapitler om SMV'er, som omfatter bestemmelser, der skal hjælpe SMV'er med at udvikle deres forretninger med og på udenlandske markeder. En særlig klagemekanisme (<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/single-entry-point-0>) giver SMV'er mulighed for at indberette hindringer, når de får adgang til udenlandske markeder.

¹⁹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/global-gateway_da.

²⁰ COM(2020) 760. Handlingsplanen hjælper virksomheder, især SMV'er, med at få mest muligt ud af deres opfindelser og frembringelser.

Med denne hjælpepakke for SMV'er sigter Kommissionen mod at yde kortsigtet nødhjælp, styrke SMV'ers konkurrenceevne og modstandsdygtighed på lang sigt og fremme et fair og SMV-venligt erhvervsklima. Den indeholder:

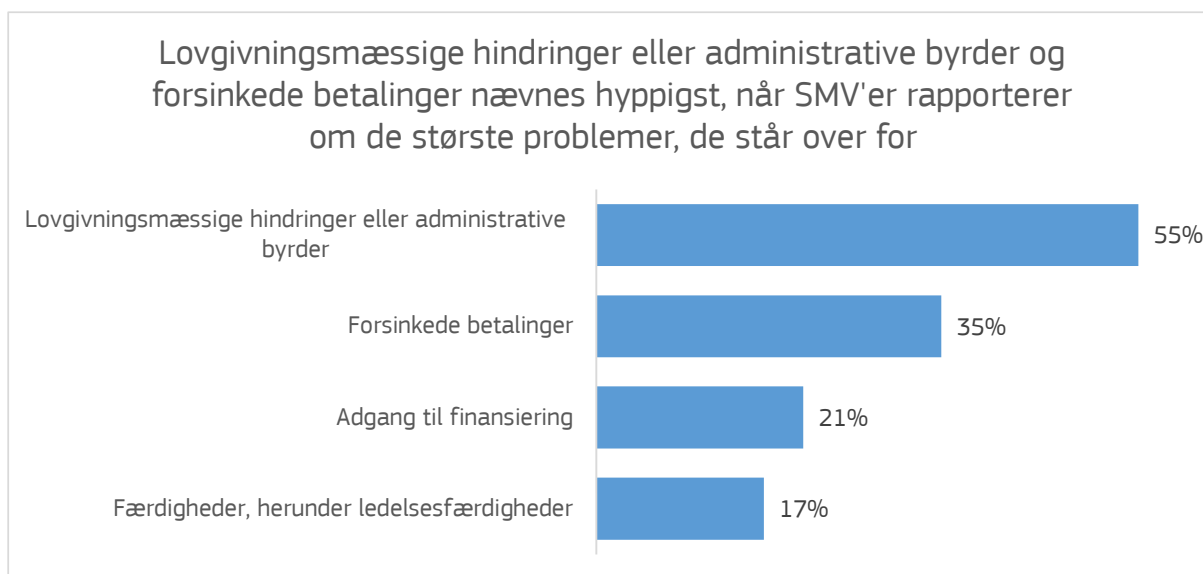
- et forslag til **forordning om forsinket betaling**
- et forslag til **direktiv om skatteforenkling for SMV'er**
- en række **foranstaltninger**, der skal gøre tingene lettere for SMV'er, forbedre adgangen til finansiering og kvalificeret arbejdskraft og støtte SMV'er i hele deres livscyklus.

Meddelelsen ledsages af den første gennemførelsesrapport om den **fælles digitale portal** og en første indledende revision af forordningen om forbindelser mellem platforme og virksomheder ("**P2B-forordningen**")²¹.

2 Udfordringer: SMV'er og deres vedvarende genopretning

SMV'er er endnu ikke vendt tilbage til præstationsniveauet før pandemien. Når værditilvæksten for SMV'er justeres for 2023, forventes den at forblive 3,6 % (mod 1,8 % for store virksomheder) under niveauet i 2019, mens SMV'ernes beskæftigelse knap nok er kommet op på niveauet før krisen²². I faste priser i 2022 oplevede SMV'er i 12 ud af de 14 industrielle økosystemer²³ et fald i værditilvæksten, og for 2023 forventes der et fald i værditilvæksten for SMV'er i alle økosystemer.

Figur 1: Centrale udfordringer for SMV'er, kilde: Flash Eurobarometerundersøgelse 486

Administrative byrder eller lovgivningsmæssige hindringer er blandt de største problemer for 55 % af SMV'erne²⁴. Forudsigelige lovgivningsmæssige rammer, god

²¹ Forordning (EU) 2019/1150 ("P2B-forordningen") fastsætter regler for at skabe et retfærdigt, gennemsigtigt og forudsigeligt erhvervsklima, navnlig for mindre virksomheder og erhvervsdrivende på onlineplatforme.

²² SME Performance Review 2023, https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/sme-performance-review_en.

²³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_en.

²⁴ Flash Eurobarometer 486, SMEs, start-ups, scale-ups and entrepreneurship, september 2020, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2244>.

regeringsførelse og effektive institutionelle rammer bidrager til at øge konkurrenceevnen, opnå retfærdighed og yde hjælp.

SMV'ers forsinkede betalinger hæmmer konkurrenceevnen, øger usikkerheden og afskrækker SMV'erne fra at deltage i offentlige udbud. I alle berørte virksomheder øger de behovet for driftskapital og finansieringsomkostninger, øger omkostningerne på grund af den tid, der bruges på at forfølge debitorer, og reducerer evnen til at investere.

Adgang til finansiering kræver en større indsats fra små virksomheder end fra store virksomheder. Øget usikkerhed og højere finansieringsomkostninger mindsker SMV'ernes investeringskapacitet. Ved udgangen af 2022 forventede SMV'er en nært forestående forværring af tilgængeligheden af alle typer finansiering²⁵.

Tilgængeligheden af kvalificeret personale eller erfarne ledere steg for nylig til at være det største problem for 27 % af SMV'erne i EU²⁶, og 70 % af SMV'erne meldte om en stigning i arbejdskraftomkostningerne²⁷. Resultaterne af Eurobarometerundersøgelsen om færdigheder²⁸, der fremlægges parallelt med denne meddelelse, viser, at manglen på kvalificeret arbejdskraft hæmmer forretningsaktiviteterne for 63 % af SMV'erne samt deres indsats med hensyn til digitalisering (for 45 % af SMV'erne) og forgrønnelse (39 %).

Disse udfordringer vil være i fokus for de foranstaltninger, der præsenteres i denne hjælpepakke for SMV'er, som beskrevet nedenfor.

3 Støtte til SMV'er: hjælp til SMV'er med at gøre forretning i udfordrende tider

3.1 Gøre tingene lettere for SMV'er

3.1.1 Forenkling af skatter og afgifter

Virksomheder, navnlig virksomheder med grænseoverskridende aktiviteter, står over for kompleksitet og høje overholdelsesomkostninger, som følge af at de skal overholde forskellige selskabsskattesystemer, når de driver forretning i mere end én medlemsstat. Som led i denne hjælpepakke for SMV'er foreslår Kommissionen derfor en større forenkling på området direkte beskatning for SMV'er, der har skabt en skattepligtig tilstedeværelse i en anden medlemsstat gennem et fast forretningssted. Disse SMV'er vil få mulighed for at beregne skattegrundlaget for deres faste forretningssteder i andre medlemsstater i overensstemmelse med reglerne i deres oprindelsesmedlemsstat, hvor de har deres hovedkontor, og som de har mest kendskab til. De planlagte regler vil især gavne SMV'er på et tidligt tidspunkt i den internationale ekspansion. I den konsekvensanalyse, der ledsager forslaget, anslås det, at det vil kunne reducere SMV'ernes omkostninger til overholdelse af skattereglerne med 32 %, hvilket vil føre til samlede besparelser på op til 3,4 mia. EUR om året.

²⁵ Survey on the Access to Finance of Enterprises, SAFE, december 2022, https://single-market-economy.ec.europa.eu/access-finance/data-and-surveys-safe_en.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

²⁸ Flash Eurobarometer 529 om det europæiske år for færdigheder: Skills shortages, recruitment and retention strategies in small and medium-sized enterprises (offentliggjort i september 2023).

For at lette den byrde, som små virksomheder med grænseoverskridende aktiviteter står over for, når de skal håndtere moms i hele EU, vil der desuden gælde nye momsregler fra den 1. januar 2025²⁹. Berettigede små virksomheder vil have mulighed for at momsfritage deres leveringer af varer og ydelser foretaget i nogen af de andre medlemsstater ud over deres etableringsmedlemsstat.

Kommissionen:

- **Foranstaltning 1:** foreslår et skatteforenklingsdirektiv om et system for beskatning baseret på SMV'ers hovedkontor.

3.1.2 Bedre regulering for SMV'er

Kommissionen er fast besluttet på at sikre et erhvervsvenligt lovgivningsmiljø, der hjælper SMV'er med at være produktive, konkurrencedygtige og modstandsdygtige. I 2021 har Kommissionen styrket SMV-testen yderligere, et værktøj, der analyserer forslagernes indvirkning på SMV'er, for yderligere at forbedre sin analyse og rapportere bedre om disse virkninger³⁰. SMV-testen skal nu udføres og rapporteres mere systematisk i alle konsekvensanalyserapporter, hvor det står i et rimeligt forhold til et initiativs relevans for SMV'er. Det er imidlertid både muligt og nødvendigt at forbedre anvendelsen af SMV-testen yderligere: Kommissionen vil derfor følge op på de anbefalinger, som Fit for Future-plattformen³¹ vil fremsætte senere i 2023 om anvendelsen af SMV-testen for at sikre endnu mere detaljerede og konsekvente vurderinger af lovgivningsforslagernes konsekvenser for SMV'er³².

80 % af alle EU's lovgivningsinitiativer anses for at være relevante for SMV'er baseret på SMV-filteret³³, et værktøj, der anvendes i de tidlige faser af den politiske beslutningsproces, og som udgør en central del af SMV-testen. Siden januar 2022 har dette værktøj sat fokus på SMV'ernes interesser i tæt samarbejde med SMV-repræsentanterne³⁴. Dette blev yderligere styrket siden marts 2023 med det nye konkurrenceevnetjek, som på en integreret måde i alle konsekvensanalyser rapporterer om indvirkningen på virksomhedernes konkurrenceevne, herunder på SMV'ernes konkurrenceevne. Udvalget for Forskriftskontrol, som er Kommissionens uafhængige tilsynsorgan for kvalitetskontrol af udkast til konsekvensanalyser og evalueringer, er blevet forstærket med to medlemmer, ligesom dets mandat er blevet styrket for at øge sit fokus på konkurrenceevne. Udvalget skal nu ud over anvendelsen af "én ind, én ud"-princippet og integrationen af fremsynsdimensionen i Kommissionens konsekvensanalyser og evalueringer være særligt opmærksom på

²⁹ Rådets direktiv (EU) 2020/285.

³⁰ COM(2021) 219 final og https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en.

³¹ Fit for Future-plattformen er en ekspertgruppe på højt plan, der hjælper Kommissionen i dens bestræbelser på at forenkle EU-lovgivningen og reducere de dermed forbundne unødvendige omkostninger, https://commission.europa.eu/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_da.

³² Dette følger også forslagene fra konferencen om Europas fremtid i 2022 om at styrke SMV'ernes konkurrenceevne og styrke SMV-testen (forslag 12, 17 og 35).

³³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/53934>.

³⁴ En gruppe af eksperter på højt plan fra medlemsstaterne, som rådgiver Kommissionen om alle aspekter af SMV-politikken, https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/sme-envoys-network_en.

indvirkningen på konkurrenceevnen. I den forbindelse skal det vurdere kvaliteten af omkostningsoverslagene, og om rapporterne i tilstrækkelig grad undersøger mulighederne for at forenkle lovgivningen og mindske unødvendige byrder for virksomheder og borgere. På sit næste årlige møde med tilsynsorganerne vil udvalget uddybe drøftelserne om indvirkningen på konkurrenceevnen og for SMV'erne og udveksle bedste praksis med andre EU-kontrollanter³⁵.

Kommissionen udpeger en særlig EU-SMV-repræsentant, som rapporterer direkte til formanden, samtidig med at den rapporterer til kommissæren med ansvar for det indre marked om alle SMV-relaterede aktiviteter, der gennemføres i samarbejde med tjenestegrenene i Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætter og SMV'er (GD GROW), som skal støtte repræsentantens arbejde. Ud over det bredere arbejde inden for fortalervirksomhed og koordinering i Kommissionen med netværket af SMV-repræsentanter og eksternt og med udgangspunkt i ovennævnte udvikling vil EU's SMV-repræsentant fremover kunne deltage i Udvalget for Forskriftskontrols høringer med generaldirektoraterne om initiativer, der har stor indvirkning på SMV'er. I den forbindelse, og uden at det berører udvalgets funktion og uafhængighed, vil EU's SMV-repræsentant kunne rejse spørgsmål og advare udvalget om væsentlige negative indvirkninger på SMV'er, potentielle yderligere foranstaltninger til at afbøde dem, pålideligheden af cost-benefit-analyser og konkurrenceevneanalyser og høringsaktiviteterne. Desuden vil EU's SMV-repræsentant på grundlag af SMV-filteret forelægge Kommissionen listen over de initiativer, der har størst gennemslagskraft for SMV'er, og som Kommissionen vil gennemføre hele SMV-testen på.

Selv om systemet generelt når sine mål³⁶, bestræber Kommissionen sig på at mindske byrderne fra EU-lovgivningen yderligere. Inden for rammerne af programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT) indebærer enhver evaluering og revision af lovgivningen systematisk screening af potentialet for byrdereduktion. Fit for Future-plattformen bidrager til denne proces. For alle væsentlige forslag sikrer omfattende konsekvensanalyser, at fordelene vejer tungere end omkostningerne. Siden januar 2022 har Kommissionen med sin "**én ind, én ud**"-tilgang indført en "omkostningsbremse" for at sikre, at de administrative omkostninger inden for et givet politikområde udlignes, og at tilpasningsomkostningerne kompenseres i videst muligt omfang. Det første år med fuld gennemførelse af princippet resulterede i en betydelig reduktion af de administrative omkostninger med forslag, der vil give nettobesparelser på 7,3 mia. EUR³⁷. Kommissionen er fast besluttet på at udnytte dette værktøjs potentiale i de kommende år.

For at muliggøre en mere innovationsvenlig og fremtidssikret lovgivningsmæssig ramme³⁸ fremmer Kommissionen brugen af reguleringsmæssige sandkasser³⁹ på en række innovative områder såsom kunstig intelligens⁴⁰ og virtuelle verdener⁴¹. Sådanne

³⁵ Disse omfatter også medlemmer af RegWatchEurope, der omfatter tilsynsorganer i Nederlandene, Finland, Sverige, Tyskland, Danmark, Norge, Tjekkiet og Det Forenede Kongerige.

³⁶ OECD's Regulatory Policy Outlook 2021 placerer Europa-Kommissionens system for bedre regulering som det mest avancerede i forbindelse med høringer og evalueringer af interessenter og på tredjepladsen med hensyn til konsekvensanalyser.

³⁷ Årlig undersøgelse af byrden 2022 — Den Europæiske Unions bestræbelser på at forenkle lovgivningen, september 2023.

³⁸ 2020/C 447/01.

³⁹ SWD(2023) 277 final.

⁴⁰ COM(2021) 206 final.

⁴¹ COM(2023) 442 final.

instrumenter bør anvendes mere bredt og gøre det muligt for virksomheder i EU, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder, at eksperimentere med nye teknologier, praksisser, tjenester, applikationer og forretningsmodeller i et kontrolleret reelt miljø, navnlig i tilfælde, hvor retsusikkerhed eller huller i lovgivningen og hindringer hæmmer deres udvikling.

For bedre at tage hensyn til SMV'ernes interesser i forbindelse med udarbejdelse af nye lovgivningsforslag vil Kommissionen systematisk overveje visse typer SMV-venlige bestemmelser. Disse omfatter, hvor det er relevant og begrundet:

- (1) muligheden for at tillade længere overgangsperioder for SMV'er for at sikre forudsigelighed og gøre det lettere for SMV'er at overholde reglerne
- (2) krav om specifik vejledning til SMV'er fra Kommissionen og/eller medlemsstaterne om gennemførelsen af den foreslåede lovgivning (f.eks. resumé af lovgivningen, onlineundervisningsmateriale), når det er nødvendigt
- (3) et krav til Kommissionen om at være særlig opmærksom på indvirkningen af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter på SMV'er, som ofte definerer omkostningsniveauet for SMV'er, og tilskynde til feedback fra interessenter via feedback via portalen "Deltag i debatten: Forenkling!"⁴² eller
- (4) en revisionsklausul eller en udløbsklausul i den afledte ret med en tidsplan, der er i overensstemmelse med den efterfølgende evalueringsproces, for at minimere rapporteringskravene og andre overholdelseskrav og sikre en meningsfuld vurdering af, om lovgivningen fortsat er egnet til sit formål, og at dens bestemmelser fortsat fungerer godt for SMV'er.

Kommissionen vil fortsat forbedre sine processer for bedre regulering, herunder synligheden af sine aktiviteter vedrørende bedre regulering af SMV'er og konkurrenceevne, for at sikre, at EU's love og politikker fungerer bedre for SMV'er. Alle de foranstaltninger, der fremlægges i denne meddelelse, vil gøre det muligt for Kommissionen at forbedre kvaliteten af sin vurdering af lovgivningsforslagenes konsekvenser for SMV'er og anvendelsen af "tænk småt først"-princippet⁴³ i alle EU-politikker.

Kommissionen handler ikke isoleret, og det er også vigtigt, at medlovgiverne, de nationale og regionale myndigheder, der handler inden for deres beføjelser, forpligter sig hertil. De foreslåede foranstaltninger vil gøre det muligt at inddrage SMV-dimensionen i den interinstitutionelle lovgivningsproces, da det er medlovgivernes fælles ansvar at sikre, at EU-lovgivningen er af høj kvalitet baseret på en grundig konsekvensanalyse. Desuden spiller medlemsstaterne en central rolle med hensyn til at sikre, at national lovgivning, herunder foranstaltninger til gennemførelse af EU-retten, støtter "tænk småt først"-princippet, og at den administrative byrde for SMV'er reduceres.

Endelig bør EU's forvaltningsorganer, decentrale agenturer og andre organer⁴⁴ fremme SMV-venlig gennemførelse af EU-politikker, navnlig gennem SMV-helpdeske eller SMV-

⁴² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say-simplify_da.

⁴³ "Tænk småt først"-princippet blev defineret i Small Business Act (SBA) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52008DC0394> og videreudviklet i status vedrørende SBA <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A52011DC0078>.

⁴⁴ Andre organer, som er relevante for SMV'er, såsom Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi.

kontaktpunkter, relevant SMV-vejledning på alle EU-sprog eller SMV-venlige onlineværktøjer⁴⁵.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 2:** systematisk overveje specifikke SMV-venlige bestemmelser i nye lovgivningsforslag, hvor det er relevant, begrundet og i overensstemmelse med Unionens politiske mål
- **Foranstaltning 3:** udpege EU's SMV-repræsentant med henblik på at vejlede og rådgive Kommissionen om SMV-spørgsmål og slå til lyd for SMV'ers interesser udadtil. Repræsentanten rapporterer direkte til formanden, samtidig med at den rapporterer til kommissæren med ansvar for det indre marked om alle SMV-relaterede aktiviteter, der gennemføres i samarbejde med tjenestegrenene i GD GROW, som skal støtte repræsentantens arbejde
- **Foranstaltning 4:** sikre, at EU's SMV-repræsentant deltager i udvalgets høringer med generaldirektoraterne om initiativer, der har stor indvirkning på SMV'er
- **Foranstaltning 5:** sammen med Europa-Parlamentet og Rådet fremme gennemførelsen af en vurdering på stedet af indvirkningen på SMV'er og konkurrenceevnen af de foreslåede væsentlige ændringer af Kommissionens forslag under den fælles lovgivningsproces
- **Foranstaltning 6:** samarbejde med forvaltningsorganer og decentrale organer om at identificere og fremme god praksis for støtte til SMV'er med henblik på at gøre det lettere for SMV'er at anvende agenturernes tjenester
- **Foranstaltning 7:** samarbejde med medlemsstaterne om at fremme eksperimenter og innovation for nystartede virksomheder gennem regulingsmæssige sandkasser.

3.1.3 Anvendelse af digitale teknologier til at mindske byrden og forbedre modstandsdygtigheden

Øget digitalisering kan reducere byrden og omkostningerne for SMV'er betydeligt. Den fælles digitale portal⁴⁶ er en kvikskranke for pålidelige administrative og lovgivningsmæssige oplysninger, onlineprocedurer og bistand på alle niveauer i den offentlige forvaltning. Portalen gør det lettere for SMV'er at udnytte de muligheder, som det indre marked giver, og SMV'ernes administrative byrde reduceres betydeligt gennem onlineprocedurer på centrale områder. Det fremgår af den første rapport om gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling, der blev fremlagt som en del af hjælpepakken for SMV'er, at verdensmålene for bæredygtig udvikling har hjulpet SMV'er med at få adgang til oplysninger af høj kvalitet om de regler og procedurer, der gælder i hele det indre marked, hvilket er særligt gavnligt for små virksomheder med begrænset administrativ kapacitet.

Som beskrevet i rapporten arbejder Kommissionen sammen med medlemsstaterne om at etablere onlineprocedurer og lancere det tekniske engangssystem (OOTS), som forventes at være fuldt operationelt i december 2023. Dette vil gøre det muligt at udveksle vigtige dokumenter på tværs af grænserne mellem offentlige myndigheder og undgå, at SMV'er skal genindsende dokumenter i forskellige medlemsstater. Det vil mindske

⁴⁵ God praksis omfatter det digitale risikovurderingsværktøj, der er udviklet af Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur, værktøjet til vurdering af cybersikkerhed for SMV'er under Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed eller portalen for iværksættere under Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret.

⁴⁶ COM(2018) 1724. Tilgængelig via webportalen Dit Europa: <https://europa.eu/youreurope/>.

omkostningerne ved den frie bevægelighed i det indre marked, administrative gnidninger og hindringer, samtidig med at virksomhederne ikke pålægges yderligere forpligtelser.

Et eksempel herpå er det besvær, som mange SMV'er oplever med det **personbårne A1-dokument** (for at afgøre, hvilken socialsikringslovgivning indehaveren er omfattet af). Fra udgangen af dette år vil OOTS lette tilbagevendende anmodninger om A1-dokumentet og modtage resultaterne elektronisk. Desuden indeholder Kommissionens nylige meddelelse om digitalisering inden for koordinering af de sociale sikringsordninger yderligere foranstaltninger, der skal lette samspillet mellem mobile borgere og virksomheder, der opererer i udlandet, navnlig SMV'er, og nationale myndigheder på socialsikringsområdet, såsom **pilotprojektet om det europæiske socialsikringspas (ESSPASS)** vedrørende det personbårne A1-dokument⁴⁷. I forbindelse med initiativet til reduktion og forenkling af rapportering (afsnit 3.1.4 nedenfor) vil indførelsen af **et elektronisk format (e-erklæring) for erklæringen om udstationering af arbejdstagere** i væsentlig grad mindske den administrative byrde og overholdelsesomkostningerne for arbejdsgiverne og give dem mulighed for at anvende en strømlinet erklæring i ét enkelt format på deres eget sprog i alle deltagende medlemsstater.

Det nylige forslag om yderligere at udvide brugen af digitale værktøjer og processer i EU's selskabsret er et vigtigt skridt fremad i digitaliseringen af selskabsretten og hjælper SMV'er med at drive forretning i EU⁴⁸. Det vil reducere virksomhedernes administrative byrde betydeligt med ca. 437 mio. EUR om året takket være et EU-virksomhedscertifikat og anvendelse af engangsprincippet, når virksomheder opretter datterselskaber og filialer i andre medlemsstater⁴⁹. Virksomhederne kan også drage fordel af, at deres oplysninger er synlige gennem systemet til sammenkobling af selskabsregistre (BRIS)⁵⁰ i det indre marked. Desuden kan SMV'er, der er berørt af overtrædelser af EU-retten, benytte SOLVIT⁵¹ til at bilægge tvister og opnå udenretslig bilæggelse af tvister.

Yderligere digitalisering af SMV'er er afgørende for deres konkurrenceevne, modstandsdygtighed og innovationsevne. Politikprogrammet for det digitale årti⁵² sigter mod, at mere end 90 % af SMV'erne skal nå op på et grundlæggende niveau af digital intensitet senest i 2030. Det vigtigste middel til at støtte dette mål er de europæiske digitale innovationsknudepunkter, der medfinansieres af programmet for et digitalt Europa. De støtter virksomheder, navnlig SMV'er, i deres digitaliseringsrejse. Gennem vurderingen af SMV'ers digitale modenhed (vurdering af digital modenhed) yder europæiske digitale innovationsknudepunkter målrettet bistand, der spænder fra teknisk ekspertise og testning ("test før investering") til innovationstjenester såsom finansiel rådgivning, uddannelse og kompetenceudvikling. I øjeblikket findes der 151 europæiske digitale innovationsknudepunkter i 30 forskellige europæiske lande. Inden udgangen af 2025 bør europæiske digitale innovationsknudepunkter hjælpe omkring 100 000 virksomheder og offentlige enheder i Europa. De sektorspecifikke test- og forsøgsfaciliteter (TEF) støtter

⁴⁷ COM(2023) 501 final.

⁴⁸ COM(2023) 177 final.

⁴⁹ Se den tilhørende konsekvensanalyse, SWD(2023) 178 final.

⁵⁰ BRIS forbinder alle nationale registre og gør oplysninger om omkring 20 mio. selskaber og filialer offentligt tilgængelige.

⁵¹ https://ec.europa.eu/solvit/what-is-solvit/index_da.htm. I marts 2023 foreslog Kommissionen et benchmark for SOLVIT med henblik på at løse mindst 90 % af sagerne inden for 12 måneder i hver medlemsstat.

⁵² Afgørelse (EU) 2022/2481 om fastlæggelse af politikprogrammet for det digitale årti 2030.

udviklere af kunstig intelligens i at bringe pålidelig kunstig intelligens på markedet mere effektivt og lette udbredelsen heraf blandt små virksomheder i Europa⁵³.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 8:** inden udgangen af 2023 lancere det tekniske engangssystem i samarbejde med medlemsstaterne og yderligere udvide anvendelsesområdet for den fælles digitale portal til at omfatte nye procedurer under hensyntagen til SMV'ernes behov.

3.1.4 Forenkling af procedurer og rapporteringskrav

I forbindelse med forbedringen af virksomhedernes konkurrenceevne på lang sigt⁵⁴ presser Kommissionen på for at rationalisere rapporteringskravene som følge af EU-lovgivningen med henblik på at reducere denne byrde med 25 % uden at underminere de dermed forbundne politiske mål. Denne ambition vedrører en reduktion af regelbyrden for virksomheder af alle størrelser, men er særligt relevant for SMV'er. Rapporteringskravene er vigtige for at kunne overvåge og håndhæve lovgivningen korrekt for mange virksomheder, navnlig SMV'er, men de kan være byrdefulde, medføre omkostninger og påvirke deres evne til at vokse. Deres akkumulering over tid kan føre til overflødige, overlappende eller forældede forpligtelser, ineffektiv hyppighed og timing eller utilstrækkelige indsamlingsmetoder⁵⁵. I sådanne tilfælde kan strømlining af rapporteringsforpligtelserne eller imødekommelse af behovene hos specifikke grupper af virksomheder, f.eks. SMV'er, være en mulighed for at lette byrden for virksomhederne.

De første vigtige retsakter, der strømliner rapporteringsforpligtelserne, er allerede blevet foreslået af Kommissionen siden marts 2023⁵⁶, og yderligere foranstaltninger vil blive fremlagt sammen med Kommissionens arbejdsprogram. Navnlig vil en frivillig, enkel og standardiseret metode til rapportering om ESG-spørgsmål (miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige spørgsmål) mindske byrden og lette SMV'ers adgang til bæredygtig finansiering (se afsnit 3.2.4 nedenfor for yderligere oplysninger). Desuden vil Kommissionens forslag om at udsætte fristen for vedtagelse af de sektorspecifikke europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering⁵⁷ være til gavn for virksomheder, der er omfattet af direktivet om

⁵³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/testing-and-experimentation-facilities>.

⁵⁴ COM(2023) 168 final.

⁵⁵ Hvis de udformes godt, opvejes omkostningerne ved rapporteringskravene i vid udstrækning af de fordele, de medfører, f.eks. ved at overvåge luftforurening eller føre tilsyn med den finansielle sektor og opretholde den finansielle stabilitet. Sådanne krav indgår ikke kun i den primære lovgivning, men også i gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter eller endog operationelle ordninger.

⁵⁶ Revision af rammerne for styring af bankkriser og indskudsgaranti, gennemførelsesmæssige tekniske standarder for forsikrings- og genforsikringsselskabers indberetning og offentliggørelse, forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker, Economic Governance Review — simplification of reporting, forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om vaske- og rengøringsmidler og overfladeaktive stoffer, EU-toldkodeksen, generelle lægemiddelretlige rammer, flere initiativer, der enten er under udarbejdelse eller foreslået på transportområdet, såsom direktivet om kombineret transport, en harmoniseret retlig ramme for jernbanekapacitet og trafikstyring og afskaffelse af godstogskorridorerne som led i den grønne godstransportpakke, revisionen af vægt og dimensioner (se pakken om grønnere godstransport) samt direktiverne om havnestatskontrol osv.

⁵⁷ Det første sæt europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering (COM(2023) 5303 final) reducerede rapporteringsbyrden betydeligt sammenlignet med den tekniske rådgivning fra EFRAG. Kommissionen

virksomheders bæredygtighedsrapportering, herunder børsnoterede SMV'er. Dette gør det muligt for dem at fokusere på gennemførelsen af det første sæt standarder. Justeringerne af de tærskler, der definerer en SMV i henhold til regnskabsdirektivet, vil reducere antallet af virksomheder, der i øjeblikket falder ind under anvendelsesområdet for kravene om bæredygtighedsrapportering i henhold til direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering og klassificeringsforordningen⁵⁸.

Inden for rammerne af overvågning og rapportering om drivhusgasemissioner vil en reduceret hyppighed, hvormed operatører i energisektoren, energiintensive industrier og luftfart skal rapportere om forbedringer af deres metoder, desuden lette byrden for virksomhederne, uden at det påvirker overvågningens effektivitet. Desuden vil forenkledede indberetningsforpligtelser i henhold til EU-lovgivningen om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet konsolidere og reducere indberetningskravene uden at påvirke dataenes gennemsigthed eller kvalitet.

I de kommende uger vil Kommissionen fremlægge en mere omfattende redegørelse for de foranstaltninger, der er vedtaget, og som skal vedtages for at rationalisere rapporteringsforpligtelserne for alle virksomheder. Kommissionen agter at gøre det til et fremtrædende element i sit arbejdsprogram for 2024, som vil blive ledsaget af en pakke af forslag og planlagte evalueringer. **Dette arbejde vil blive systematiseret inden udgangen af 2023** for de kommende cyklusser ved:

- på tværs af Kommissionens tjenestegrene at indføre standardiserede metoder til kortlægning af rapporteringskrav i eksisterende lovgivning eller administrative ordninger og i nye forslag
- at indkredse prioriterede områder i samarbejde med en repræsentativ gruppe af virksomheder, brancheforeninger og nationale myndigheder (som ofte fungerer som grænseflade for en sådan rapportering)
- at udarbejde målrettede rationaliseringsplaner i hver af Kommissionens tjenestegrene for 2024 og derefter.

Input fra SMV'er og andre interessenter spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre, at denne overordnede byrdereduktion bliver en succes. Portalen "Deltag i debatten: Forenkling!" gør det muligt at indsamle input om rapporteringsforpligtelser. Fit for Future-plattformen er også blevet opfordret til at være særlig opmærksom på rapporteringsforpligtelser og afsætte en eller flere udtalelser om dette emne i sit årlige arbejdsprogram for 2024.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 9:** i oktober 2023 fremlægge det næste sæt forslag til rationalisering af rapporteringskravene sammen med arbejdsprogrammet, herunder ovennævnte foranstaltninger, som led i en systematisk og tilbagevendende cyklus til opfyldelse af målet om en reduktion på 25 %.

udvidede princippet om kun at rapportere om væsentlige oplysninger, indførte en række faser og gjorde visse oplysningskrav frivillige.

⁵⁸ Artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

3.2 Forbedring af likviditeten og adgangen til finansiering

3.2.1 Håndtering af forsinkede betalinger

Forsinket betaling af fakturaer påvirker virksomheder fra alle sektorer i alle EU's medlemsstater. Det har en særlig negativ indvirkning på SMV'er, da de er afhængige af regelmæssige og forudsigelige pengestrømme⁵⁹ og har mere begrænset adgang til likviditet end store virksomheder. SMV'er, der betales for sent, skal dække den deraf følgende mangel på likviditet gennem kortfristede lån, hvilket øger deres finansieringsomkostninger. Reduktion af forsinkede betalinger er et centralt element med hensyn til at give SMV'erne den hårdt tiltrængte likviditet til at investere i innovation eller til at give omkostningsbesparelser videre til forbrugerne⁶⁰.

Som led i denne hjælpepakke for SMV'er foreslår Kommissionen derfor en revision af reglerne om forsinket betaling, som erstatter det eksisterende direktiv om forsinket betaling med en forordning med bindende maksimale betalingsfrister på 30 dage for alle handelstransaktioner. Den vil gøre betalingen af udligningsgebyrer og renter automatisk i tilfælde af forsinket betaling og ledsage disse nye foranstaltninger med en solid håndhævelsesramme. Den vil også gøre det lettere for virksomhederne at gøre deres rettigheder gældende ved at mindske byrden ved og lette adgangen til effektiv klageadgang via mægling.

I betragtning af at en dag for sent svarer til 158 mio. EUR i ekstra finansieringsomkostninger for europæiske virksomheder, har disse nye regler til formål at reducere de forsinkede betalinger med 35 %. Desuden vil den tid, som virksomhederne bruger på at rykke deres debitorer, blive reduceret betydeligt, hvilket vil betyde en besparelse for europæiske virksomheder på 340 mio. persontimer svarende til 8,7 mia. EUR. Ud over de direkte monetære fordele bør dette omfordele likviditeten mere retfærdigt i økonomien og mindske SMV'ernes afhængighed af ekstern finansiering.

Det instrument, der er valgt til revisionen, er en forordning, der ophæver og erstatter det nuværende direktiv om forsinket betaling. En forordning har mange fordele, navnlig med hensyn til behovet for at tackle det grænseoverskridende aspekt af forsinkede betalinger. Den gør det muligt at indføre de samme løsninger i hele EU med hensyn til de centrale aspekter såsom den maksimale betalingsfrist og kontrolprocedurer, morarentesatsen og størrelsen af den faste gebyrkomensation. Samtidig vil medlemsstaterne kunne vedtage strengere bestemmelser om visse aspekter.

Kommissionen:

- **Foranstaltning 10:** foreslår en ny forordning om forsinket betaling, der i det væsentlige styrker EU's regler for at bekæmpe forsinkede betalinger i handelstransaktioner.

⁵⁹ Yderligere oplysninger findes i konsekvensanalyserapporten om forsinkede betalinger, der offentliggøres parallelt med denne meddelelse.

⁶⁰ Med disse mål for øje har Kommissionen for nylig indledt en række traktatbrudsprocedurer på området for forsinkede betalinger, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/inf_23_1808.

3.2.2 Udnyttelse af det fulde potentiale, som EU's programmer giver SMV'er

Med en støtte til SMV'er, der forventes at nå op på mere end 200 mia. EUR frem til 2027 under EU's finansieringsprogrammer⁶¹, har SMV'er adgang til en bred vifte af finansiell støtte. Der er navnlig truffet en række foranstaltninger for at afhjælpe SMV'ernes voksende vanskeligheder med at få adgang til finansiering⁶², begyndende med InvestEU-programmets SMV-vindue⁶³, som giver bedre adgang til finansiering for SMV'er med gunstigere finansieringsvilkår. SMV-vinduet hjælper også SMV'er med at tilpasse sig bæredygtig forretningspraksis og finansierer nystartede virksomheder, der udvikler nye bæredygtighedsteknologier.

InvestEU's SMV-vindue vil spille en betydelig rolle med hensyn til at yde låne- og egenkapitalstøtte til europæiske SMV'er i de kommende år. Banker, garantiinstitutioner og andre finansielle formidlere har udvist en bemærkelsesværdig efterspørgsel ved at ansøge om støtte fra Den Europæiske Investeringsfond (EIF) på tre gange så meget som den samlede kapacitet, der er afsat til garantier i perioden 2021-2027. Markedets efterspørgsel efter egenkapitalinvesteringer svarer allerede til den fulde kapacitet i perioden 2021-2027 på mange tematiske områder, herunder cleantech, biovidenskab og digital omstilling samt socialt iværksætteri. Denne overtegning af InvestEU's SMV-vindue forventes at forhindre EIF i at indgå nye garantiaftaler med finansielle formidlere fra 2025, da de midler, der er afsat til garantier, vil være blevet udnyttet fuldt ud på det tidspunkt.

Kommissionen har som led i platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP)⁶⁴ foreslået at øge den EU-garanti, der er til rådighed, med 7,5 mia. EUR gennem et særligt STEP-vindue under InvestEU. Når STEP er godkendt af medlovgiverne, vil Kommissionen stræbe efter en hurtig gennemførelse af yderligere midler, der er afsat til InvestEU, til gavn for SMV'er.

Medlemsstaterne kan spille en central rolle ved at tildele yderligere midler til InvestEU fra genopretnings- og resiliensfaciliteten eller fra nationale budgetter samt gøre brug af de eksisterende overførselsmuligheder under fonde med delt forvaltning for at sætte skub i investeringerne i deres land.

⁶¹ Dette vil omfatte finansiering til SMV'er gennem følgende instrumenter (skøn fra Kommissionens tjenestegrene): InvestEU (6,9 mia. EUR fra det særlige SMV-vindue og yderligere 0,82 mia. EUR via politikområdet sociale investeringer og færdigheder, genopretnings- og resiliensfaciliteten (45,2 mia. EUR), EIC (10 mia. EUR), Cassini (0,7 mia. EUR), SMV-søjlen under programmet for det indre marked (1 mia. EUR), SMV-fonden for intellektuel ejendomsret (0,08 mia. EUR), programmet for et digitalt Europa (0,7 mia. EUR), Den Europæiske Forsvarsfond (over 0,2 mia. EUR), det europæiske rumprogram (1 mia. EUR), sikker konnektivitet — IRIS2 (0,72 mia. EUR), Horisont Europa (15 mia. EUR), Fonden for Retfærdig Omstilling (4,8 mia. EUR), Et Kreativt Europa (2,3 mia. EUR), Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (38,71 mia. EUR), samhørighedspolitikens investeringsinitiativer som reaktion på coronaviruset og REACT-EU (22 mia. EUR), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (30 mia. EUR), Samhørighedsfonden (0,05 mia. EUR), Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (2,52 mia. EUR), Life-programmet (0,13 mia. EUR), Connecting Europe-faciliteten (0,2 mia. EUR), Innovationsfonden (0,17 mia. EUR), Den Europæiske Socialfond Plus (0,82 mia. EUR), ny europæisk innovationsdagsorden på området adgang til finansiering (45 mia. EUR) for startupvirksomheder inden for avanceret teknologi, SMV'er og små midcapselskaber.

⁶² Af de forskellige finansielle instrumenter, der var til rådighed for SMV'er i den foregående flerårige finansielle ramme (2014-2020), udløste COSME-lånegarantifaciliteten alene 68 mia. EUR i finansiering til næsten 900 000 SMV'er, og den bidrog til at skabe eller bevare mere end fire mio. arbejdspladser.

⁶³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/access-finance/investeu/investeu-fund-sme-window_en.

⁶⁴ COM(2023) 335 final.

I forbindelse med STEP-forslaget fremlagde Kommissionen flere muligheder for at gøre brugen af sådanne ressourcer lettere for medlemsstaterne og øge omfanget af finansiering støttet af InvestEU til SMV'er, navnlig gennem præcisering af statsstøtteaspekter med hensyn til alle ressourceoverførsler samt anvendelse af princippet om "ikke at gøre væsentlig skade"⁶⁵.

Hvis en medlemsstat beslutter at tildele midler til InvestEU-medlemsstatssegmentet for at gennemføre et eksisterende finansielt InvestEU-produkt, der er udviklet til EU-segmentet af et internationalt finansielt institut som gennemførelsespartner, såsom EIB-Gruppen eller Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD), indebærer dette ikke i sig selv statsstøtte, som Kommissionen yderligere forklarede i STEP-forslaget⁶⁶. Sådanne mulige ressourceoverførsler (fra delt forvaltning, genopretnings- og resiliensfaciliteten eller nationale budgetter) er derfor en hurtig, let og frivillig mekanisme, der er tilgængelig for medlemsstaterne til at kanalisere hårdt tiltrængt finansiering til SMV'er uden at rapportere om byrder ud over dem, der kræves af InvestEU. Indtil videre har en række medlemsstater gjort brug af denne overførselsmulighed. I betragtning af den store markedsefterspørgsel opfordres medlemsstater, der endnu ikke har ydet et bidrag, til at gøre dette gennem InvestEU-medlemsstatssegmentet for at støtte gennemførelsen af finansielle produkter for SMV'er i deres medlemsstat. Kommissionen vil følge fremskridtene med gennemførelsen under SMV-vinduet sammen med netværket af SMV-repræsentanter.

Desuden kan medlemsstaterne og regionerne oprette finansielle instrumenter, der medfinansieres af EU's delte forvaltning, for at kanalisere EU-midler ind i forskellige finansielle produkter, herunder lån, garantier, egenkapital og andre risikobærende mekanismer. En sådan støtte kan direkte hjælpe SMV'er. For at lette denne proces stiller Kommissionens fi-compass-platform⁶⁷ ressourcer til rådighed, herunder generelle oplysninger, vejledning, praktiske værktøjer og læringsmuligheder, der vejleder forvaltningsmyndighederne i anvendelsen af finansielle instrumenter under hver af EU's fonde med delt forvaltning.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 11:** tilskynde medlemsstaterne til gennem den relevante InvestEU-forvaltningsstruktur at tildele yderligere midler til InvestEU's nationale afdelinger og lette genopretnings- og resiliensfacilitetens bidrag til InvestEU ved at give yderligere vejledning om anvendelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade senest i oktober 2023.

Eksportkreditagenturer spiller en afgørende rolle med hensyn til at støtte virksomheder i international handel. En mere koordineret tilgang mellem eksportkreditterne i EU's medlemsstater og finansieringsværktøjer på EU-plan er begyndt at finde sted og bør styrkes yderligere. Som følge af den russiske angrebskrig mod Ukraine suspenderede størstedelen af EU's eksportkreditagenturer deres risikodækning for Ukraine, hvilket havde en negativ

⁶⁵ Gennem en ændring af den tekniske vejledning om anvendelsen af princippet om "ikke at gøre væsentlig skade" i henhold til forordning (EU) 2021/241. Dette vil også lette tildelingen af ressourcer til InvestEU fra genopretnings- og resiliensfaciliteten.

⁶⁶ Dette berører ikke forpligtelsen med hensyn til EU's finansielle instrumenter og budgetgarantier til at være i overensstemmelse med statsstøttere reglerne i henhold til finansforordningens artikel 209, stk. 2, litra c).

⁶⁷ <https://www.fi-compass.eu>.

indvirkning på EU-virksomheders mulighed for at eksportere til Ukraine. En pilotfacilitet på ca. 300 mio. EUR i løbet af 2024 under InvestEU's SMV-vindue vil gøre det muligt for eksportkreditagenturer at genoptage deres virksomhed med hensyn til Ukraine. Pilotfaciliteten forventes at forbedre de europæiske SMV'ers konkurrenceevne ved at etablere stærkere bånd til Ukraine, hvilket vil gøre det muligt at støtte flere hundrede millioner euro i ny eksport.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 12:** samarbejde med EIF om i løbet af 2024 at oprette en pilotfacilitet, der skal gøre det muligt for eksportkreditagenturer at støtte SMV'er i deres handel med Ukraine.

Som led i det bredere initiativ vedrørende kapitalmarkedsunionen⁶⁸ har oprettelsen af SMV-vækstmarkeder, paneuropæiske venturekapitalfonde og crowdfunding forbedret SMV'ers adgang til finansiering. Den nylige politiske aftale om det fælles europæiske adgangspunkt vil gøre store og små virksomheder mere synlige for investorer, mens de reviderede regler for forordningen om europæiske langsigtede investeringsfonde og alternative investeringsfonde vil udvide den pulje af midler, der er til rådighed for SMV'er. Forslagene til børsnoteringsloven⁶⁹ har til formål at fremme adgangen til finansiering på offentlige markeder for virksomheder, herunder SMV'er, ved at mindske bureaukratiet, strømline reglerne og give ejerne mulighed for at bevare deres beslutningsbeføjelser efter børsnoteringen af deres virksomheder. Et højt ambitionsniveau for forslagene til børsnoteringsforordningen er afgørende for at sikre, at højvækstvirksomheder fortsat udvikler sig og skaber arbejdspladser i EU. For at give SMV'er bedre adgang til markedsbaserede finansieringskilder og egenkapital vil det være vigtigt med en hurtig vedtagelse af lovgivningsforslagene under handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen fra 2020 og med yderligere drøftelser om den fremtidige udvikling af kapitalmarkedsunionen, navnlig i Eurogruppen.

En anden mulighed for at støtte SMV'er er Det Europæiske Innovationsråd (EIC), som er det førende EU-instrument til at yde blandet finansiering (tilskud og egenkapital eller kvasiegenkapital) til hurtigt voksende startupvirksomheder og SMV'er, der stræber efter banebrydende innovationer. EIC-fonden yder egenkapitalfinansiering på mellem 0,5 mio. og 15 mio. EUR i egenkapitalfinansiering til sådanne virksomheder og mobiliserer et budget på 10 mia. EUR til at tiltrække 30-50 mia. EUR fra private investorer. For virksomheder, der kræver opfølgende finansieringsrunder eller større investeringsbeløb, indeholder Kommissionens STEP-forslag et yderligere budget på 2,63 mia. EUR for at sætte EIC-fonden i stand til at foretage hidtil usete egenkapitalinvesteringer på mellem 15 og 50 mio. EUR i teknologier af strategisk betydning for Europa. Ved at generere yderligere private investeringer kan dette føre til 13 mia. EUR i ny egenkapitalstøtte til SMV'er og små midcapselskaber, der ikke kan finansieres.

Kommissionen vil også hjælpe SMV'er med energieffektivitetsforanstaltninger (lige fra energisyn til teknologier og uddannelse) ved at stille 10 mio. EUR til rådighed fra programmet for det indre marked gennem Enterprise Europe-netværket med åbne indkaldelser.

⁶⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_7348.

⁶⁹ COM(2022) 760 final.

3.2.3 Offentlige udbud

Lettere adgang til markederne for offentlige udbud kan hjælpe SMV'er med at frigøre deres potentiale med en positiv indvirkning på væksten og den økonomiske genopretning. En betydelig del af offentlige investeringer anvendes til offentlige udbud, der udgør 14 % af EU's BNP. SMV'er har dog vanskeligt ved at finde adgang til udbud. Kommissionen har fremlagt initiativer, der gør det lettere for virksomheder, herunder SMV'er, at få adgang til offentlige udbud, også grænseoverskridende⁷⁰. Målet er at øge SMV'ernes andel af offentlige udbud, således at den står i forhold til deres samlede vægt i økonomien. For at forbedre SMV'ernes deltagelse i offentlige udbud vil det være vigtigt at fremme anvendelsen af standardiserede bestemmelser og klausuler i udbudsdokumenter, navnlig i forbindelse med kontrakter med lav risiko eller lav værdi, hvilket vil gøre det lettere for SMV'er at håndtere udbudsdokumenter. Praksisser, der forbedrer inddragelsen af SMV'er, bør fremmes, f.eks. anvendelse af vilkår, der passer til SMV'er (mere gunstige finansielle kvalifikationer og betalingsbetingelser).

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 13:** fremme anvendelsen af standardiserede udbudsbestemmelser og -betingelser, der er egnede for SMV'er, for at forbedre SMV'ers deltagelse i offentlige udbud.

3.2.4 Fremme af SMV'ers adgang til bæredygtig finansiering

SMV'er spiller en vigtig rolle med hensyn til at hjælpe Europa med at nå sine mål om klimaneutralitet og andre miljømål⁷¹. Det er derfor afgørende at skaffe finansiering til SMV'ers omstilling til bæredygtighed, samtidig med at den administrative byrde minimeres. For at udnytte deres fulde potentiale i omstillingen til en bæredygtig økonomi har SMV'er navnlig behov for 1) en enkel og standardiseret ramme for rapportering om ESG-spørgsmål (miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige spørgsmål) samt 2) finansielle institutioner, der støtter dem i deres bestræbelser på at overgå til en bæredygtig virksomhed.

På trods af de foranstaltninger, der allerede er truffet for at imødekomme deres behov⁷², har SMV'er vanskeligt ved at opnå finansiering til deres grønne projekter. Med undtagelse af børsnoterede SMV'er er SMV'er formelt ikke underlagt kravene i EU's ramme for bæredygtig finansiering. Kommissionen er imidlertid klar over, at disse SMV'er står over for stigende anmodninger om bæredygtighedsoplysninger fra deres finansielle partnere og partnere i værdikæden, ofte i et ikkestandardiseret format. I lyset heraf anerkender

⁷⁰ COM(2017) 572 final. I 2020 og 2021 offentliggjorde Kommissionen to undersøgelser om SMV'ers deltagelse i offentlige udbud: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/eec8227c-ecc4-11ea-b3c6-01aa75ed71a1> og

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/46111/attachments/1/translations/en/renditions/native>. Der blev offentliggjort to brochurer i 2023 for at fremme nystartede virksomheders deltagelse i offentlige udbud: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/54254>, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/54276>.

⁷¹ Activity Report 2023 fra OECD Platform on Financing SMEs for Sustainability (s. 6), <https://www.oecd.org/cfe/smes/SME%20activity-report-2023.pdf>.

⁷² Senest gennem Kommissionens meddelelse "En ramme for bæredygtig finansiering, der fungerer i praksis" fra juni 2023 (COM(2023) 317 final), der navnlig slår til lyd for, at en sådan ramme er inklusiv, anvendelig og forholdsmæssig, så SMV'er kan rejse finansiering til deres omstilling til bæredygtighed.

Kommissionen, at SMV'er er bekymrede over den afsmittende virkning af disse nye regler om bæredygtighedsrapportering.

Kommissionen er i færd med at træffe foranstaltninger for at løse disse problemer. For det første har Kommissionen opfordret⁷³ store virksomheder og finansielle formidlere til at anvende proportionalitetsprincippet, når de samarbejder med SMV'er, og til at udvise tilbageholdenhed, når de anmoder om oplysninger fra SMV-værdikædens partnere. Den har også fremlagt specifikke retningslinjer, herunder frivillige værktøjer, som SMV'er kan bruge til at få adgang til omstillingsfinansiering.

Forenkledte rapporteringsstandarder for børsnoterede SMV'er er under udvikling af Den Europæiske Rådgivende Regnskabsgruppe (EFRAG). Kommissionen vil sikre, at disse standarder for børsnoterede SMV'er er forholdsmæssige. Standarderne vil begrænse de oplysninger, som børsnoterede SMV'er skal indberette inden for rammerne af direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering. De vil også udgøre en retlig grænse for de oplysninger, som de europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering kan kræve, at store virksomheder indhenter fra SMV'er i deres værdikæde, og dermed begrænse den afsmittende virkning. Dette er en vigtig sikkerhedsforanstaltning fra direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering for at begrænse den indirekte virkning for SMV'er af rapporteringskrav om værdikæden, som store virksomheder pålægges. Kommissionen vil i de igangværende forhandlinger om direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed søge at sikre, at disse garantier videreføres i den forbindelse. EFRAG vil desuden udvikle en frivillig standard for ikkebørsnoterede SMV'er. SMV'er kan bruge dette til at standardisere de bæredygtighedsoplysninger, de ønsker at indberette, og dermed skabe bedre muligheder for at opnå grøn finansiering og lette overgangen til en bæredygtig økonomi.

Brugervenlige værktøjer, information og videndeling i samarbejde med interessenter i industrien vil hjælpe SMV'er med at navigere i EU's ramme for bæredygtig finansiering. Navnlig bør forenkledte tilgange, der er udviklet sammen med platformen for bæredygtig finansiering, gøre det muligt for ikkebørsnoterede SMV'er at drage fordel af anvendelsen af klassificeringssystemet.

Derudover skal finansielle institutioner støtte SMV'er i deres bestræbelser på at omstille sig til en bæredygtig virksomhed. Dette kræver en bedre integration af grøn SMV-finansiering i bankernes forretningsmodeller. Der er behov for at definere begrebet grønne lån og fastsætte standarder for grønne lån på EU-plan for at øge udbredelsen heraf. Medtagelsen af sådanne lån til SMV'er i tælleren i bankernes grønne aktivprocent bør f.eks. gøre grønne SMV-lån mere synlige og tilskynde finansielle institutioner til at yde bæredygtig finansiering til SMV'er.

På grundlag af resultaterne af forskellige igangværende kommissionsundersøgelser om SMV'er og rapportering om klassificeringssystemet/bæredygtig finansiering vil Kommissionen:

- **Foranstaltning 14:** sikre, at SMV'er har en enkel og standardiseret ramme for rapportering om ESG-spørgsmål, ved at begrænse risikoen for, at oplysningskravene har

⁷³ Kommissionens henstilling (EU) 2023/1425 om fremme af finansiering af omstillingen til en bæredygtig økonomi.

en afsmittende virkning på ikkebørsnoterede SMV'er i værdikæden for virksomheder inden for rammerne af direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, og sikre hurtig levering af frivillige standarder for ikkebørsnoterede SMV'er.

- **Foranstaltning 15:** tilskynde finansielle institutioner til at medtage grøn SMV-finansiering i deres forretningsmodeller ved at:
 - a. arbejde hen imod en standard eller en definition af grønne lån, navnlig for SMV'er, baseret på kommende rådgivning fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed⁷⁴
 - b. vurdere en SMV-venlig tilpasning af andelen af grønne aktiver, der skal tages i betragtning i forbindelse med en fremtidig ajourføring af den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser i forbindelse med klassificeringssystemet.

3.3 Adgang til kvalificeret personale

Den måde, hvorpå SMV'er og deres arbejdstagere lærer, deltager i samfundet og leder deres daglige virksomhed, ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling og de globale og demografiske udfordringer. SMV'er har brug for adgang til kvalificeret personale for at håndtere disse forandringer og sikre deres modstandsdygtighed og samtidig bidrage til samfundet, produktiviteten og innovationen.

Kommissionen bygger på den europæiske dagsorden for færdigheder⁷⁵ for at hjælpe medlemsstaterne med at sikre, at 60 % af alle voksne i den erhvervsaktive alder deltager i uddannelsesprogrammer hvert år i overensstemmelse med det mål, der er fastsat i handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder⁷⁶. Det europæiske år for færdigheder og de hidtil usete finansielle EU-midler, der er til rådighed til udvikling af færdigheder i programmeringsperioden 2021-27, navnlig anslået 65 mia. EUR fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og Den Europæiske Socialfond Plus, udgør også en enestående mulighed for at fremskynde foranstaltninger, der kan gavne SMV'ers adgang til en omfattende og mangfoldig pulje af færdigheder, såsom forslagene om digital uddannelse og digitale færdigheder⁷⁷. I den henseende vil pilotprojektet om det europæiske certifikat for digitale færdigheder⁷⁸ i samarbejde med medlemsstaterne og interessenter bidrage til at øge gennemsigtigheden og anerkendelsen af digitale færdigheder og lette SMV'ers adgang til det talent, de har brug for til den digitale omstilling.

Som led i moderniseringen af erhvervsuddannelsessystemerne⁷⁹ støtter EU også erhvervsekspertisecentre⁸⁰ med henblik på at udvikle lokale "færdighedsøkosystemer" fra avanceret produktion til kunstig intelligens, vandteknologi og grønnere byer. De arbejder tæt sammen med virksomheder, herunder SMV'er, og bidrager til regional udvikling, iværksætterånd, innovation og intelligente specialiseringsstrategier. Den europæiske alliance for lærlingeuddannelser støtter fremme af flere og bedre lærlingeuddannelser i hele EU som

⁷⁴ Kommissionens opfordring til rådgivning om grønne lån og realkreditlån, der blev udsendt til EBA i november 2022.

⁷⁵ COM(2020) 274 final.

⁷⁶ Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder, godkendt af stats- og regeringscheferne i 2020, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1607&langId=en>.

⁷⁷ COM(2023) 205 final og COM(2023) 206 final.

⁷⁸ <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan/action-9?>

⁷⁹ Rådets henstilling 2020/C 417/01.

⁸⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501>.

effektive læringsforløb for at få de kvalificerede arbejdstagere, som virksomhederne, navnlig SMV'er, har brug for.

Inden for rammerne af EU's pagt for færdigheder⁸¹ arbejder 18 store partnerskaber om færdigheder, der dækker alle industrielle økosystemer, hen imod identifikation af færdighedsbehov og udrulning af uddannelse i virksomheder og deres forsyningskæder for at opkvalificere og omskole 10 mio. arbejdstagere inden 2030. SMV'er er aktivt involveret i alle store partnerskaber om færdigheder direkte som individuelle medlemmer og indirekte gennem sektorspecifikke netværksorganisationer. Partnerskaber med andre aktører, såsom arbejdsmarkedsparterne, og netværk under de store partnerskaber om færdigheder giver dem adgang til uddannelsesprogrammer, indhold og materiale, som de ellers ofte ikke ville have fået tildelt i lyset af deres begrænsede størrelse og ressourcer.

Enterprise Europe-netværket spiller en vigtig rolle med hensyn til at tilbyde uddannelse til SMV'er for at hjælpe dem med at opfylde nye krav, udnytte mulighederne i foranstaltninger såsom nettonulindustrialoven eller retsaktten om kritiske råstoffer og håndtere konsekvenserne af den grønne pagt og bæredygtighedslovgivningen såsom direktivet om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed.

Iværksætterfærdigheder er afgørende for at hjælpe eksisterende iværksættere med at udvikle deres virksomhed og tilskynde flere mennesker til at starte egen virksomhed som en karriere. For at sætte kvinder i stand til at blive iværksættere har Kommissionen gennemført oplysningsaktiviteter kombineret med uddannelse, mentorordninger og coaching og forbedring af kvindelige iværksætteres adgang til finansiering og virksomhedsnetværk. Erasmus for unge iværksættere⁸² har f.eks. støttet mere end 9 000 kvindelige iværksættere, og Women TechEU⁸³ har tilbudt finansiering til virksomheder, der er grundlagt af kvinder, med et budget på over 10 mio. EUR. Der er imidlertid behov for en yderligere indsats for at frigøre det fulde iværksætterpotentiale hos kvinder, unge og grupper, der risikerer udstødelse.

Endelig skal processerne også gøres lettere, så SMV'er kan tiltrække talenter fra udlandet. Kommissionen vil senere på året foreslå en pakke om maksimering af potentialet i talentmobilitet, som vil omfatte et lovgivningsforslag om oprettelse af en EU-talentspulje og et initiativ til at samarbejde med medlemsstaterne om at fremme en hurtigere anerkendelse af tredjelandstatsborgeres erhvervsmæssige kvalifikationer, herunder gennem partnerskaber med tredjelande, for at forbedre rekrutteringen og jobmatchningen.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 16:** fremlægge et forslag om oprettelse af en EU-talentspulje og et initiativ til forbedring af anerkendelsen af tredjelandstatsborgeres kvalifikationer og færdigheder for at afhjælpe kvalifikationskløften på EU's arbejdsmarked — senest i fjerde kvartal af 2023.
- **Foranstaltning 17:** arbejde med grupper, hvis uudnyttede iværksætterpotentiale fortsat

⁸¹ Pagten tilskynder også til partnerskaber på regionalt plan for at støtte opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken, herunder i SMV'er. Ifølge undersøgelsesresultaterne har pagtens medlemmers samordnede indsats siden lanceringen i 2020 nået anslået næsten to millioner personer. Derudover har medlemmerne foretaget en samlet investering på næsten 160 mio. EUR i opkvalificerings- og omskolingsaktiviteter. https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en.

⁸² <https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/>.

⁸³ https://eisma.ec.europa.eu/programmes/european-innovation-ecosystems/women-techeu_en.

er højt, såsom kvinder, unge og personer med handicap, gennem bevidstgørelseskampagner, mentorordninger og coachingkampagner.

3.4 Støtte til SMV'er i hele deres livscyklus

3.4.1 Etablering af en ny virksomhed

Siden revisionen af Small Business Act⁸⁴ har Kommissionen arbejdet sammen med medlemsstaterne om at reducere opstartstiden for nye virksomheder. Opstarts- og opskaleringsinitiativet⁸⁵ fra 2016 omfattede en række foranstaltninger, der skal gøre det mere attraktivt for iværksættere at etablere en virksomhed og udvide den i Europa. Kommissionen opfordrer også medlemsstaterne til at fremme oprettelsen af startupvirksomheder ved at gennemføre de principper og den bedste praksis, der er skitseret i erklæringen om EU Startup Nations Standard of Excellence⁸⁶, såsom:

- lette oprettelsen af nye juridiske enheder for nystartede virksomheder, både online og offline, inden for minimale frister og med minimale omkostninger, herunder ved at gøre det muligt at indsende administrative dokumenter online med henblik på oprettelse af en opstartsvirksomhed eller et datterselskab i andre medlemsstater⁸⁷
- hurtig oprettelse af en startupvirksomhed (herunder en helpdesk for markedsadgang) gennem en onlinekvikskranke, der giver fuldstændige oplysninger om nationale administrative krav og finansieringsmuligheder, der skal knyttes til den fælles digitale portal
- støtte mangfoldighed og inklusion, også i overensstemmelse med handlingsplanen for den sociale økonomi⁸⁸.

3.4.2 Udvidelse af virksomheden

Foranstaltningerne i denne meddelelse vil gøre det muligt for SMV'er at konkurrere og vokse. SMV'er defineres i øjeblikket som virksomheder med under 250 ansatte kombineret med en årlig omsætning på op til 50 mio. EUR eller en samlet balance på op til 43 mio. EUR. Disse tærskler blev fastsat i 2003. Tyve år senere er langt størstedelen af virksomhederne fortsat omfattet af SMV-definitionen, men nogle virksomheder overgår definitionen og bliver såkaldte midcapselskaber.

I 2021 evaluerede Kommissionen SMV-definitionen og konkluderede, at den fortsat var relevant (idet den gennemsnitlige omsætning for SMV'er i EU fortsat lå et godt stykke under tærsklen)⁸⁹. Denne evaluering blev foretaget på grundlag af data fra 2018 og kunne ikke afspejle virkningerne af pandemien, krigen i Ukraine og energikrisen, som siden da har rystet EU's økonomi, og navnlig har ført til en betydelig stigning i inflationen, som kun gradvist er ved at falde. I lyset af de nuværende og fremtidige økonomiske udfordringer — fra digitalisering til demografiske ændringer — kan det desuden være hensigtsmæssigt i højere

⁸⁴ COM(2011) 78 final.

⁸⁵ COM(2016) 733 final.

⁸⁶ <https://startupnationsstandard.eu/files/SNS-declaration.pdf>.

⁸⁷ I overensstemmelse med direktiv (EU) 2019/1151 og forslaget COM(2023) 177 final.

⁸⁸ COM(2021) 778 final.

⁸⁹ Seneste evaluering COM SWD(2021) 280 final.

grad at anerkende produktivitetstgevinstene i de seneste to årtier ved at tage hensyn til dem ved fastlæggelsen af de øvre grænser for SMV-status.

Evalueringen fra 2021 anerkendte også behovet for at se nærmere på de udfordringer, som virksomhederne står over for, når de er ovre SMV-fasen⁹⁰. Der kan f.eks. være tale om tærskelvirkninger, hvis fordelene ved forskellige foranstaltninger til fordel for SMV'er alle går tabt, hvis en virksomhed i vækst overskrider et af disse parametre.

En nylig undersøgelse fra Kommissionen viste, at midcapselskaber spiller en afgørende rolle i EU's økonomi⁹¹: Små (250-499 ansatte) og store midcapselskaber (500-1 499 ansatte) tegner sig tilsammen for mere end 13 % af den samlede beskæftigelse i den europæiske ikkefinansielle erhvervssektor. Midcap-virksomhedernes andel er særlig høj i industrielle økosystemer, som er afgørende for EU's konkurrenceevne og teknologiske suverænit: elektronik, luft- og rumfart og forsvar, energi, energiintensive industrier og sundhed.

Forskellige finansieringsordninger for risikofinansiering og opskalering, der er godkendt af Europa-Kommissionen, er tilgængelige til at støtte deres dynamiske vækstproces og afhjælpe deres finansieringskløft. Retningslinjerne for statsstøtte til fremme af risikofinansieringsinvesteringer indeholder en definition af små midcapselskaber og tillader på visse betingelser støtte til disse virksomheder. Kommissionen gør det også muligt for medlemsstaterne at støtte midcapselskaber i henhold til de midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser⁹² og den reviderede generelle gruppefritagelsesforordning⁹³.

Små midcapselskaber vokser normalt hurtigere, er mere innovative og håndterer digitalisering bedre end SMV'er, men står stadig over for visse udfordringer såsom manglen på kvalificerede medarbejdere eller administrative byrder. De statistiske data om små midcapselskaber er begrænsede, og der mangler en sammenhængende tilgang til støtte for væksten i små midcapselskaber.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 18:** være opmærksom på behovene hos virksomheder, der overstiger tærsklerne i SMV-definitionen, samt den bredere vifte af små midcapselskaber **og senest ved udgangen af 2023:**
 - a. analysere virkningen af høj inflation og længerevarende produktivitetstigninger samt samspillet med mulige yderligere foranstaltninger for midcapselskaber for — når det er berettiget — at hæve de finansielle tærskler i den nuværende SMV-definition
 - b. udvikle en harmoniseret definition af små midcapselskaber
 - c. **derefter** træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at afspejle en revideret definition af SMV'er i relevante retsakter, og
 - d. opbygge et datasæt baseret på definitionen af små midcapselskaber og vurdere mulige foranstaltninger til støtte for disse selskabers vækst (herunder potentiel anvendelse i tilpasset form af visse foranstaltninger til fordel for SMV'er).

⁹⁰ SWD(2021) 280 final.

⁹¹ Study to map, measure and portray the EU mid-cap landscape, 2022, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad5fdad5-6a33-11ed-b14f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-277396461>.

⁹² COM(2023) 1711.

⁹³ Kommissionens forordning (EU) 2023/1315.

3.4.3 Overdragelse af virksomheden, forebyggelse af insolvens og en ny chance til iværksættere

Vellykkede virksomhedsoverdragelser gavner Europas økonomi og sociale struktur, idet man undgår tab af arbejdspladser og beskytter den økonomiske aktivitet.

Kommissionens henstilling om virksomhedsoverdragelser, der omhandler centrale retlige, skattemæssige og administrative aspekter af virksomhedsoverdragelser, gælder fortsat i dag⁹⁴. Kommissionen har fremmet bedste praksis inden for virksomhedsoverdragelser, der er udviklet enten under flere EU-finansierede projekter⁹⁵ eller af andre interessenter, der arbejder på området. I 2021 gennemførte Kommissionen en undersøgelse om forbedring af evidensgrundlaget for virksomhedsoverdragelser⁹⁶. Desuden henstillede Kommissionen i sit forslag til Rådets henstilling om udvikling af socialøkonomiske rammebetingelser⁹⁷ til, at medlemsstaterne sikrer en befordrende ramme for virksomhedsoverdragelser til arbejdstagere med henblik på at danne arbejdstagerkooperativer. I betragtning af betydningen af virksomhedsoverdragelser er Kommissionen rede til at gøre status over den seneste udvikling i medlemsstaterne.

Early Warning Europe Mentor Academy⁹⁸ vil udvikle et onlinelæringsprogram for mentorer, som bedre vil kunne støtte virksomheder, der risikerer at blive insolvente, og hjælpe virksomhedsejere med at overdrage deres virksomhed til den næste generation.

Eftersom ca. 50 % af alle nye virksomheder går konkurs i løbet af de første fem år⁹⁹, støtter Kommissionens insolvenspolitik iværksættere, der er gået konkurs, for at sikre, at de hurtigt kan få en ny chance. Rekonstruktions- og insolvensdirektivet har til formål at forebygge konkurs og hjælpe insolvente virksomheder med at komme på fode igen. Senest medio 2026 vil Kommissionen aflægge rapport om anvendelsen og virkningen af direktivets bestemmelser. Desuden foreslog Kommissionen i 2022 som led i kapitalmarkedsunionen et direktiv om harmonisering af visse aspekter af insolvenslovgivningen¹⁰⁰. Dens mest innovative funktion vedrører indførelsen af en forenklet, hurtig og omkostningseffektiv afviklingsprocedure for mikrovirksomheder. Kommissionen opfordrer medlovgiveren til hurtigst muligt at gøre fremskridt med dette forslag. Dette er afgørende for at sikre en mere effektiv insolvensbehandling og dermed et stigende antal grænseoverskridende investeringer, herunder for SMV'er.

Kommissionen vil:

- **Foranstaltning 19:** vurdere rammebetingelserne for virksomhedsoverdragelser i

⁹⁴ COM 94/1069/EF. Kommissionen foreslog navnlig målrettede skatteincitamenter såsom betinget nedsættelse af arve- og gaveafgifter i forbindelse med familiearv, betingede skatteudsættelser eller geninvesteringsskattelettelser eller specifikke skatteincitamenter for at tilskynde til overførsel af virksomheden til ansatte — med det formål at sikre, at ejerskifteafgifter ikke bringer virksomhedens overlevelse i fare.

⁹⁵ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/supporting-entrepreneurship/transfer-businesses_en.

⁹⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fdcae129-69bb-11eb-aeb5-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-190448642>.

⁹⁷ COM(2023) 316 final.

⁹⁸ <https://www.earlywarningeurope.eu/mentor-academy>.

⁹⁹ COM(2012) 795 final.

¹⁰⁰ COM(2022) 702 final.

medlemsstaterne sammen med netværket af SMV-repræsentanter — senest i andet kvartal af 2024.

4 Konklusioner

SMV'erne navigerer fortsat i et meget usikkert økonomisk miljø. Faldende, men fastlåste inflationsniveauer vil fortsat lægge pres på merværdien og beskæftigelsen, samtidig med at geopolitisk usikkerhed vil holde mange forsyningskæder stramme.

Ud over finansieringsstøtte, herunder Kommissionens massive indsats med i alt ca. 200 mia. EUR frem til 2027, er det derfor nødvendigt at øge den politiske støtte til SMV'er på grundlag af de foranstaltninger, der foreslås i denne meddelelse. Disse foranstaltninger drejer sig alle om de tre vigtigste operationelle udfordringer for SMV'er — administrative byrder, finansiering og færdigheder — med det formål at nå meget konkrete mål: skabe gunstige lovgivningsmæssige rammer, reducere indberetningskravene, forenkle skatter, fremme likviditet, forbedre adgangen til finansiering, give SMV'er de rette færdigheder og støtte dem gennem hele deres livscyklus.

Som påpeget i Kommissionens SMV-strategi¹⁰¹ afhænger effektiv hjælp og støtte til SMV'er af en samordnet indsats og et stærkt partnerskab mellem alle aktører — EU-institutioner, nationale, regionale og lokale myndigheder, SMV'er, store virksomheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og investorer. Kommissionen opfordrer navnlig medlemsstaterne til at anvende "tænk småt først"-princippet på nationalt, regionalt og lokalt plan.

For så vidt angår Kommissionen skal alle mulige løftestænger, der kan gøre livet lettere og klarere for SMV'er, aktiveres. Det er kernen i Kommissionens tilgang at yde hjælp på kort sigt, skabe grundlaget for deres konkurrenceevne og modstandsdygtighed på lang sigt og fremme et fair og SMV-venligt erhvervsklima.

¹⁰¹ COM(2020) 103 final.